

**ÚRAD VEREJNÉHO ZDRAVOTNÍCTVA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY**

Bratislava, 11.3.2004
Číslo: HH/1222/2004/SE

**Nariadenie, ktorým sa ustanovujú
štandardné definície prenosných ochorení podliehajúcich hláseniam
do Európskej siete prenosných ochorení**

Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky ako príslušný orgán podľa § 18 ods. 1 písm. b) zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 272/1994 Z.z. o ochrane zdravia ľudí v znení neskorších predpisov v súlade s § 20 písm. h) a r) zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 272/1994 Z.z. o ochrane zdravia ľudí v znení neskorších predpisov vydáva toto

n a r i a d e n i e:

Čl. 1

Všeobecné ustanovenia

- 1) Definície prípadov sa prijímajú s cieľom zjednotiť postup pri predchádzaní vzniku a šíreniu infekčných ochorení na národnej aj medzinárodnej úrovni. Sú v súlade s Rozhodnutím komisie č. 2002/253/ES z 19. marca 2002, ktorým sa ustanovujú definície ochorení pre oznamovanie prenosných ochorení do siete spoločenstva, vydaným na základe Rozhodnutia č. 2119/98/ES Európskeho parlamentu a rady z 24. septembra 1998, ktorým sa zriaďuje sieť pre epidemiologickú surveillancu a kontrolu prenosných chorôb v spoločenstve a ich dodatkom Rozhodnutím komisie č. 2003/534/ES zo dňa 17. júla 2003.
- 2) Štandardné definície prípadov infekčných ochorení sú uvedené v prílohe tohoto nariadenia.

Čl. 2

Všeobecné zásady pre použitie definícií prípadov

- 1) Lekár, ktorý zistí u osoby prenosné ochorenie, má podozrenie na prenosné ochorenie, zistí úmrtie na prenosné ochorenie alebo zistí, že osoba je nosičom choroboplodných zárodkov, ktoré môžu spôsobiť prenosné ochorenie, oznámi túto skutočnosť príslušnému regionálnemu úradu verejného zdravotníctva a ošetrojúcemu lekárovi, tak ako je to ustanovené v § 15 ods. 1 vyhlášky Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 79/1997 Z.z. o opatreniach na predchádzanie prenosným ochoreniam v znení neskorších predpisov.
- 2) Pri hlásení sa používa trojstupňový systém klasifikácie s nasledujúcimi stupňami:
 - a) Potvrdené ochorenie, t.j. prípad overený laboratórnym dôkazom (ďalej len „potvrdený prípad“),

- b) Pravdepodobný prípad, t.j. prípad s jasnou klinickou symptomatológiou alebo klinický prípad v epidemiologickej súvislosti s potvrdeným prípadom,
 - c) Možný prípad, t.j. prípad s klinickým obrazom, ktorý by mohol svedčiť pre ochorenie, nejedná sa však o potvrdený ani o pravdepodobný prípad.
- 2) Prípacom v epidemiologickej súvislosti sa rozumie prípad, ktorý buď prišiel do kontaktu s potvrdeným prípadom ochorenia alebo bol vystavený rovnakej expozícii ako potvrdený prípad ochorenia (napr. jedol rovnakú stravu, býval v rovnakom hoteli a pod.).
- 3) V definíciách uvedené klinické príznaky slúžia len ako názorné príklady a nepredstavujú úplný výpočet všetkých príznakov.
- 4) Pre väčšinu ochorení sa v definíciách uvádza niekoľko „kritérií pre laboratórnu diagnózu“. Pokiaľ sa neuvádza inak, na potvrdenie prípadu je potrebné len jedno z nich. Aby sa vyhovelo laboratórnym kritériám pre diagnózu, môžu sa použiť rôzne metódy testovania. Ak sú však uvedené konkrétne techniky, odporúča sa, aby boli použité.
- 5) N.A. v definícii prípadu znamená, že uvedený klasifikačný systém nemožno aplikovať.

Čl. 3 **Záverečné ustanovenia**

Toto nariadenie nadobúda účinnosť 15. apríla 2004.

h.doc.MUDr. Ivan Rovný, PhD., MPH
Hlavný hygienik SR

ŠTANDARDNÉ DEFINÍCIE PRÍPADOV

AIDS (Syndróm získanej imunodeficiencie) a HIV infekcia

1. AIDS

Klinická charakteristika

Zahrňuje všetky osoby infikované vírusom ľudskej imunodeficiencie (HIV), ktoré majú niektorú z 28 klinických foriem, uvedených v definícii prípadov Európskej surveillancie AIDS.

Diagnostické kritériá

Dospelí a adolescenti: Definícia prípadov uvedená v Európskej surveillancie AIDS z roku 1993.

II. Deti mladšie ako 13 ročné: Revízia definície prípadov uvedená v Európskej surveillancie AIDS u detí z roku 1995.

Klasifikácia prípadu

Možný: N.A.

Pravdepodobný: N.A.

Potvrdený: Prípád, ktorý je v súlade s kritériami európskej definície prípadu AIDS.

2. HIV infekcia

Klinická charakteristika

Diagnóza je založená na laboratórnych kritériách HIV infekcie alebo na diagnóze AIDS.

Laboratórne kritériá pre diagnózu

I. Dospelí, adolescenti a deti vo veku 18 a viac mesiacov

Pozitívny výsledok skríningového testu na HIV protilátky potvrdený iným testom na stanovenie HIV protilátok,

Dôkaz nukleovej kyseliny HIV (RNA alebo DNA),

Dôkaz HIV pomocou testu na antigén p24, vrátane neutralizačného testu,

Izolácia HIV (kultivácia vírusu).

II. Deti mladšie ako 18 mesačné

Pozitívne výsledky dvoch oddelených vyšetrení (s vylúčením pupočníkovej krvi) v jednom alebo vo viacerých z nasledujúcich testov na detekciu HIV:

dôkaz nukleovej kyseliny HIV (RNA alebo DNA),

dôkaz HIV p24 antigénu, vrátane neutralizačného testu u dieťaťa vo veku ≥ 1 mesiac,

izolácia HIV (kultivácia vírusu).

Klasifikácia prípadu

Možný: N.A.

Pravdepodobný: N.A.

Potvrdený: Prípád, ktorý je laboratórne potvrdený alebo ktorý vyhovuje kritériám európskej definície prípadu AIDS.

Antrax

Klinická charakteristika

Plúcna forma antraxu

Po inhalácii *Bacillus anthracis* a krátkych predromálnych príznakov sa vyvíja akútne horúčkové respiračné zlyhanie s hypoxiou, dušnosťou a rádiologickým dôkazom rozšírenia mediastína.

Kožná forma antraxu

Kožné lézie sa vyvíjajú z papulárneho cez vezikulárne štádium až k plochému čiernemu príškvaru s okolitým edémom. Lézie je spravidla nebolestivá, ale môžu sa objaviť celkové príznaky (horúčka a nevoľnosť).

Črevná forma antraxu

Po požití kontaminovanej potravy sa objavuje syndróm silné bolesti brucha, hnačky, horúčka a septikémia.

Laboratórne kritériá pre diagnózu

Izolácia a potvrdenie *B. anthracis* zo vzoriek odobratých z prirodzene sterilného miesta (napr. krv alebo mozgomiechový mok) alebo z lézie iného postihnutého tkaniva (koža, pľúca alebo črevo).

Obidve nasledujúce podporné kritériá súčasne:

dôkaz DNA *B. anthracis* (napr. pomocou PCR) zo vzoriek odobratých z prirodzene sterilných miest (napr. krv alebo likvor) alebo z lézie iného postihnutého tkaniva (koža, pľúca alebo črevo),

dôkaz *B. anthracis* v klinickej vzorke imunohistochemickým farbením postihnutého tkaniva (koža, pľúca alebo črevo).

Výter z nosa bez príznakov ochorenia nemá význam pre diagnózu prípadu.

Klasifikácia prípadu

Možný: N.A.

Pravdepodobný: Pravdepodobný prípad sa definuje ako:
prípad klinicky zodpovedajúci antraxu, bez izolácie *B. anthracis* a bez alternatívnej diagnózy, avšak s pozitívnym výsledkom jedného z podporných laboratórných testov
prípad klinicky zodpovedajúci antraxu, ktorý je v epidemiologickej súvislosti na základe potvrdenej environmentálnej expozície, ale bez doplňujúceho laboratórneho dôkazu infekcie *B. anthracis*.

Potvrdený: Prípad klinicky zodpovedajúci antraxu, ktorý je laboratórne potvrdený.

Botulizmus

Klinická charakteristika

Klinický obraz zodpovedajúci botulizmu, napr. také symptómy ako dvojité videnie, neostré videnie a bulbárna slabosť. Môže dôjsť k rýchlej progresii symetrickej paralýzy.

Laboratórne kritériá pre diagnózu

Dôkaz botulotoxínu v sére, stolici, obsahu žalúdka alebo v potrave, ktorú pacient konzumoval

Klasifikácia prípadu

Možný: N.A.
Pravdepodobný: Klinicky zodpovedajúci prípad, ktorý je v epidemiologickej súvislosti.
Potvrdený: Klinicky zodpovedajúci prípad, ktorý je laboratórne potvrdený.

Brucelóza

Klinická charakteristika

Klinický obraz zodpovedajúci brucelóze, napr. akútny alebo pozvoľný nástup horúčky, nočné potenie, nadmerná únava, anorexia, strata telesnej hmotnosti, bolesti hlavy a bolesti kĺbov.

Laboratórne kritériá pre diagnózu

Dôkaz špecifickej protilátkovej odpovede,
Dôkaz *Brucella sp.* v klinickej vzorke pomocou imunofluorescencie,
Izolácia *Brucella sp.* z klinickej vzorky.
Pre pravdepodobný prípad:
Vysoký titer protilátok v jednej vzorke.

Klasifikácia prípadu

Možný: N.A.
Pravdepodobný: Klinicky zodpovedajúci prípad, ktorý je v epidemiologickej súvislosti alebo prípad s jednorazovo vysokým titrom protilátok.
Potvrdený: Klinicky zodpovedajúci prípad, ktorý je laboratórne potvrdený.

Diftéria

Klinická charakteristika

Klinický obraz zodpovedajúci diftérii postihujúcej horné dýchacie cesty s charakteristickými adherujúcimi pablanami tonzíl, faryngu alebo nosa v kombinácii s bolesťami hrdla a subfebrilitami, alebo diftérii charakterizovanej kožnými, konjunktiválnymi, genitálnymi, alebo inými ulceráciami.

Laboratórne kritériá pre diagnózu

- Izolácia difterického korynebaktéria produkujúceho toxín (obvykle *Corynebacterium diphtheriae*, alebo *C. ulcerans*) z klinickej vzorky.

Klasifikácia prípadu

Možný: N.A.
Pravdepodobný: Klinicky zodpovedajúci prípad.
Asymptomatický nosič: Asymptomatický nosič toxigénneho kmeňa.
Potvrdený: Klinicky zodpovedajúci prípad, ktorý je buď laboratórne potvrdený izoláciou toxigénneho kmeňa korynebaktéria alebo klinicky zodpovedajúci prípad, ktorý je v epidemiologickej súvislosti s laboratórne potvrdeným prípadom.

Hláseniu podliehajú tiež asymptomatickí nosiči toxigénnych kmeňov. Prípady izolácie netoxigénnych *C. diphtheriae*, alebo *C. ulcerans* nepodliehajú hláseniu.

Dyzentéria

Klinická charakteristika

Ochorenie s rôznou závažnosťou charakterizované hnačkami, horúčkou, nauzeou, kŕčmi a tenezmami.

Laboratórne kritériá pre diagnózu

Izolácia *Shigella sp.* z klinickej vzorky.

Klasifikácia prípadu

Možný: N.A.

Pravdepodobný: Klinicky zodpovedajúci prípad v epidemiologickej súvislosti.

Potvrdený: Klinicky zodpovedajúci prípad, ktorý je laboratórne potvrdený.

Hláseniu podliehajú tiež asymptomatickí nosiči šigel.

EHEC (infekcia enterohemoragickými *E. coli*)

Klinická charakteristika

Klinický obraz zodpovedajúci infekcii EHEC, napr. hnačky (často krvavé) a kŕče v bruchu. Choroba môže byť komplikovaná hemolyticko-uremickým syndrómom (HUS) alebo trombotickou trombocytopenickou purpurou (TTP).

Laboratórne kritériá pre diagnózu

- Izolácia *E. coli* patriacej do séroskupiny, o ktorej je známe, že spôsobuje enterohemoragickú chorobu,
- Sérologické potvrdenie u pacientov s HUS alebo TTP,
- Pre pravdepodobné prípady: dôkaz génov kódujúcich produkciu Stx1/Stx2.

Klasifikácia prípadu

Možný: N.A.

Pravdepodobný: Laboratórne potvrdený izolát bez klinickej informácie alebo prípad s klinickými príznakmi, ktorý má epidemiologickú súvislosť.

Potvrdený: Klinicky zodpovedajúci prípad, ktorý je laboratórne potvrdený.

Echinokokóza

Klinická charakteristika

Klinický obraz zodpovedajúci echinokokóze, ktorá sa môže prejavovať odlišnými klinickými syndrómami rôznej závažnosti v závislosti od veľkosti a lokalizácie cysty.

Laboratórne kritériá pre diagnózu

Diagnóza sa vykonáva:

- Histopatologicky,

- Kombináciou zobrazovacích techník a sérologických testov (napr. ELISA, nepriama hemaglutinácia, imunodifúzia, imunoblotting).

Klasifikácia prípadu

Možný: N.A.
 Pravdepodobný: N.A.
 Potvrdený: Klinicky zodpovedajúci prípad, ktorý je laboratórne potvrdený.

Giardiáza

Klinická charakteristika

Klinický obraz zodpovedajúci infekcii vyvolanej *Giardia lamblia*, charakterizovaný hnačkou, kŕčmi v bruchu, nadúvaním, stratou hmotnosti a malabsorpciou.

Laboratórne kritériá pre diagnózu

- Dôkaz cýst *G. lamblia* v stolici,
- Dôkaz trofozoitov *G. lamblia* v stolici, duodenálnej šťave, alebo vo vzorkách z biopsie tenkého čreva,
- Dôkaz antigénu *G. lamblia* v stolici.

Klasifikácia prípadu

Možný: N.A.
 Pravdepodobný: Klinicky zodpovedajúci prípad v epidemiologickej súvislosti.
 Potvrdený: Prípad, ktorý je laboratórne potvrdený.

Gonorea

Klinická charakteristika

Klinický obraz zodpovedajúci kvapavke, napr. uretritis, cervicitis alebo salpingitis.

Laboratórne kritériá pre diagnózu

- Izolácia *Neisseria gonorrhoeae* z klinickej vzorky,
- Dôkaz antigénu alebo nukleovej kyseliny *N. gonorrhoeae*,
- Dôkaz gramnegatívnych intracelulárnych diplokokov v stere z uretry u mužov.

Klasifikácia prípadu

Možný: N.A.
 Pravdepodobný: N.A.
 Potvrdený: Prípad, ktorý je laboratórne potvrdený.

Haemophilus influenzae typ b, invazívne ochorenie

Klinická charakteristika

Klinický obraz zodpovedajúci invazívnemu ochoreniu, napr. sepsa, meningitída, artritída, epiglotitída, osteomyelitída alebo celulitída.

Laboratórne kritériá pre diagnózu

- Izolácia *Haemophilus influenzae* typ b z primárne sterilného miesta,
- Dôkaz nukleovej kyseliny *H. influenzae* z primárne sterilného miesta.

Pre pravdepodobný prípad:

- Dôkaz antigénu *H. influenzae* z primárne sterilného miesta.

Klasifikácia prípadu

Možný: Prípad klinicky zodpovedajúci bez akéhokoľvek laboratórneho dôkazu alebo s len dôkazom z nesterilného miesta.

Pravdepodobný: Klinicky zodpovedajúci prípad s vyššie uvedenou detekciou antigénu.

Potvrdený: Klinicky zodpovedajúci prípad, ktorý je laboratórne potvrdený.

Chlamydia trachomatis, genitálna nákaza

Klinická charakteristika

Klinický obraz zodpovedajúci infekcii *Chlamydia trachomatis*, napr. uretritída, epididymitída, cervicitída, akútna salpingitída, alebo iné syndrómy ak išlo o sexuálny prenos.

Laboratórne kritériá pre diagnózu

- Izolácia *C. trachomatis* kultiváciou zo vzorky odobratej z urogenitálneho traktu,
- Dôkaz *C. trachomatis* v klinickej vzorke odobratej z urogenitálneho traktu detekciou antigénu alebo nukleovej kyseliny.

Klasifikácia prípadu

Možný: N.A.

Pravdepodobný: N.A.

Potvrdený: Prípad, ktorý je laboratórne potvrdený.

Cholera

Klinická charakteristika

Klinický obraz zodpovedajúci cholere, napr. vodnatá hnačka a/alebo vracanie. Závažnosť ochorenia je rôzna.

Laboratórne kritériá pre diagnózu

- Izolácia toxigénneho (tj. produkujúceho choleroxín) kmeňa *Vibrio cholerae* O1 alebo O139 zo stolice alebo zvratkov,
- Dôkaz špecifického antitoxínu a vibriocidnej protilátkovej odpovede.

Klasifikácia prípadu

Možný: N.A.

Pravdepodobný: Klinicky zodpovedajúci prípad v epidemiologickej súvislosti.

Potvrdený: Klinicky zodpovedajúci prípad, ktorý je laboratórne potvrdený.

Chrípka

Klinická charakteristika

Klinický obraz zodpovedajúci chrípke, napr. náhly nástup ochorenia, kašeľ, horúčka viac ako 38 °C, bolesti svalov a/alebo bolesti hlavy.

Laboratórne kritériá pre diagnózu

- Dôkaz chrípkového antigénu alebo RNA špecifickej pre vírus chrípky,
- Izolácia vírusu chrípky,
- Dôkaz špecifickej protilátkovej odpovede v sére proti chrípke A alebo B.

Klasifikácia prípadu

Možný: N.A.

Pravdepodobný: Klinicky zodpovedajúci prípad v epidemiologickej súvislosti.

Potvrdený: Klinicky zodpovedajúci prípad, ktorý je laboratórne potvrdený.

Kryptosporidióza

Klinická charakteristika

Klinický obraz zodpovedajúci kryptosporidióze, charakterizovaný hnačkou, kŕčmi v bruchu, nechutenstvom, nauzeou a vracaním.

Laboratórne kritériá pre diagnózu

- Dôkaz oocýst *Cryptosporidium sp.* v stolici,
- Dôkaz *Cryptosporidium sp.* v črevnom obsahu alebo vo vzorkách z biopsie tenkého čreva,
- Dôkaz antigénu *Cryptosporidium sp.* v stolici.

Klasifikácia prípadu

Možný: N.A.

Pravdepodobný: Klinicky zodpovedajúci prípad v epidemiologickej súvislosti.

Potvrdený: Prípad, ktorý je laboratórne potvrdený.

Legionelóza

Legionárska choroba

Klinická charakteristika

Pneumónia

Pontiacka horúčka

Klinická charakteristika

Ochorenie podobné chrípke bez príznakov pneumónie, ktoré je charakterizované horúčkou, bolesťami hlavy, bolesťami svalstva a suchým kašľom. Pacienti sa uzdravujú spontánne bez liečenia po 2 až 5 dňoch.

Laboratórne kritériá pre diagnózu legionelózy

- Izolácia akéhokoľvek organizmu rodu *Legionella* z respiračného sekrétu, pľúcneho tkaniva alebo z krvi,
- Dôkaz špecifickej protilátkovej odpovede proti *Legionella pneumophila* séroskupiny 1 alebo iných séroskupín alebo proti iným druhom rodu *Legionella* pomocou nepriameho imunofluorescenčného testu alebo mikroaglutináciou,
- Dôkaz špecifického antigénu rodu *Legionella* v moči pomocou štandardného testu v akútnej fáze ochorenia.

Pre pravdepodobný prípad:

- Jednorázový vysoký titer špecifických sérových protilátok proti *Legionella pneumophila* séroskupiny 1 alebo iných séroskupín alebo proti iným druhom rodu *Legionella*,
- Dôkaz špecifického antigénu *Legionelly* v sekréte z dýchacích ciest alebo priame značenie fluoresceinom (DFA direct fluorescent antibody staining) organizmu v sekréte z dýchacích ciest alebo v pľúcnom tkanive s použitím štandardných monoklónových protilátok.

Klasifikácia prípadu

Možný: N.A.

Pravdepodobný: Klinicky zodpovedajúci prípad, ktorý je laboratórne testovaný ako pravdepodobný (viď. vyššie) alebo klinicky zodpovedajúci prípad v epidemiologickej súvislosti.

Potvrdený: Klinicky zodpovedajúci prípad, ktorý je laboratórne potvrdený.

Leptospiróza

Klinická charakteristika

Klinický obraz zodpovedajúci leptospiróze, charakterizovaný horúčkou, bolesťami hlavy, opozíciou šije, triaškou, bolesťami svalov, prekrvením očných spojiviek a zriedkavejšie meningitídou, exantémom, žltáčkou alebo renálnou nedostatočnosťou.

Laboratórne kritériá pre diagnózu

- Izolácia *Leptospír* z klinickej vzorky,
- Dôkaz špecifického vzostupu titra protilátok v dvojici sér v mikroaglutinačnom teste na detekciu *Leptospír*,
- Dôkaz *Leptospír* v klinickej vzorke pomocou imunofluorescencie,
- Dôkaz IgM protilátok proti *Leptospíram* v sére.

Klasifikácia prípadu

Možný: N.A.

Pravdepodobný: N.A.

Potvrdený: Klinicky zodpovedajúci prípad, ktorý je laboratórne potvrdený.

Listerióza

Klinická charakteristika

Infekcia vyvolaná *Listeria monocytogenes*, ktorá môže spôsobiť akýkoľvek závažný klinický syndróm, vrátane narodenia mŕtveho dieťaťa, listeriózy novorodenca, meningitídy, sepsy, alebo lokalizovaných infekcií.

Laboratórne kritériá pre diagnózu

Izolácia *L. monocytogenes* z prirodzene sterilných miest (napr. krv alebo likvor, alebo zriedkavejšie kĺbová, pleurálna alebo perikardiálna tekutina), v prípade listeriózy u mŕtvonarodeného dieťaťa a novorodenca aj z lochií a placenty.

Klasifikácia prípadu

Možný: N.A.

Pravdepodobný: N.A.

Potvrdený: Klinicky zodpovedajúci prípad, ktorý je laboratórne potvrdený.

Malária

Klinická charakteristika

Klinický obraz zodpovedajúci malárii, napr. horúčka a bežné súvisiace symptómy ako bolesti hlavy, bolesti chrbta, zimnica, potenie, bolesti svalov, nauzea, vracanie, hnačky a kašeľ.

Laboratórne kritériá pre diagnózu

- Dôkaz pôvodcov malárie v krvnom nátere,
- Dôkaz nukleovej kyseliny plazmódia.

Klasifikácia prípadu

Možný: N.A.

Pravdepodobný: N.A.

Potvrdený: Každý prípad laboratórne potvrdenej malarickej parazitémie (symptomatickej i asymptomatickej).

Meningokokové ochorenia

Klinická charakteristika

Klinický obraz zodpovedajúci meningokokovému ochoreniu, t.j. meningitída a/alebo meningokokcémia, ktorá môže rýchlo progredovať za vzniku fulminantnej purpury, šoku a smrti.

Laboratórne kritériá pre diagnózu

- Izolácia *Neisseria meningitidis* z prirodzene sterilného miesta (napr. krv, likvor alebo zriedkavejšie kĺbová, pleurálna alebo perikardiálna tekutina),
- Dôkaz nukleovej kyseliny *N. meningitidis* z prirodzene sterilného miesta,
- Dôkaz antigénu *N. meningitidis* z prirodzene sterilného miesta,
- Mikroskopický dôkaz gramnegatívnych diplokokov z prirodzene sterilného miesta.

Pre pravdepodobný prípad:

- Záchyt vysokého titra meningokokových protilátok v jednej vzorke rekonvalescentného séra.

Klasifikácia prípadu

Možný: N.A.

Pravdepodobný: Klinický obraz zodpovedajúci invazívnemu meningokokovému ochoreniu bez laboratórneho potvrdenia, alebo s identifikáciou *N. meningitis* z nesterilného tkaniva alebo s vysokými hladinami meningokokových protilátok v rekonvalescentnom sére.

Potvrdený: Klinicky zodpovedajúci prípad, ktorý je laboratórne potvrdený.

Poznámka: Asymptomatickí nosiči sa nehlásia.

Mor

Klinická charakteristika

Ochorenie je charakterizované horúčkou, zimnicou, bolesťou hlavy, nevoľnosťou, prostráciou a leukocytózou, ktorá sa manifestuje jednou alebo viacerými z nasledujúcich klinických foriem:

- regionálna lymfadenitída (bubonický mor),
- septikémia bez zjavného zdurenia lymfatických uzlín (septický mor),
- morová pneumónia (pľúcny mor),
- faryngitída a cervikálna lymfadenitída.

Laboratórne kritériá pre diagnózu

- Izolácia *Yersinia pestis* z klinickej vzorky,
- Dôkaz špecifickej protilátkovej odpovede proti antigénu *Y. pestis* F1.

Pre pravdepodobný prípad:

- Zvýšený titer (titre) sérových protilátok proti frakcii 1 antigénu (F1) *Y. pestis* (bez zdokumentovanej špecifickej zmeny) u pacientov, ktorí nemajú v anamnéze očkovanie proti moru,
- Dôkaz antigénu F1 v klinickej vzorke fluorescenčným testom.

Klasifikácia prípadu

Možný: Klinicky zodpovedajúci prípad.

Pravdepodobný: Klinicky zodpovedajúci prípad s pravdepodobnými laboratórnymi výsledkami.

Potvrdený: Klinicky zodpovedajúci prípad s potvrdenými laboratórnymi výsledkami.

Morbili

Klinická charakteristika

Klinický obraz zodpovedajúci osýpkam, t.j. generalizovaný exantém trvajúci viac ako 3 dni a horúčka viac ako 38°C plus jeden alebo viaceré z nasledujúcich príznakov: kašeľ, nádcha, Koplikove škvryny, konjunktivitída.

Laboratórne kritériá pre diagnózu

- Dôkaz IgM protilátok proti osýpkam u osôb, ktoré neboli v nedávnom čase očkované,
- Dôkaz špecifickej protilátkovej odpovede proti osýpkam u osôb, ktoré neboli v nedávnom čase očkované,
- Dôkaz vírusu osýpok (nie vakcinálny kmeň) v klinickej vzorke.

Klasifikácia prípadu

Možný: Prípad diagnostikovaný lekárom ako osýpky.
Pravdepodobný: Klinicky zodpovedajúci prípad.
Potvrdený: Prípad, ktorý je laboratórne potvrdený alebo klinicky zodpovedajúci prípad v epidemiologickej súvislosti. Laboratórne potvrdený prípad nemusí spĺňať klinickú definíciu.

Parotitída

Klinická charakteristika

Klinický obraz zodpovedajúci mumpsu, napr. náhly nástup jednostranného alebo obojstranného, na dotyk citlivého, ohraňovaného opuchu príušných alebo iných slinných žliaz, trvajúci viac ako 2 dni a bez inej zjavnej príčiny.

Laboratórne kritériá pre diagnózu

Dôkaz IgM protilátok proti vírusu parotitídy,
Dôkaz špecifickej protilátkovej odpovede proti vírusu parotitídy u osôb, ktoré neboli v nedávnom čase očkované,
Izolácia vírusu parotitídy (nie vakcinálny kmeň) z klinickej vzorky,
Dôkaz nukleovej kyseliny vírusu parotitídy.

Klasifikácia prípadu

Možný: N.A.
Pravdepodobný: Prípad, ktorý zodpovedá klinickej definícii a epidemiologicky súvisí s potvrdeným prípadom.
Potvrdený: Klinicky zodpovedajúci prípad, ktorý je laboratórne potvrdený.

Pertusis

Klinická charakteristika

Klinický obraz zodpovedajúci pertusis, t. j. kašeľ trvajúci minimálne 2 týždne s jedným z nasledujúcich príznakov: záchvaty kašľa, kašeľ pri inspiácii alebo vracanie po záchvate kašľa bez iných zjavných príčin.

Laboratórne kritériá pre diagnózu

- Dôkaz špecifickej protilátkovej odpovede proti *Bordetella pertussis* u osôb, ktoré neboli v nedávnom čase očkované,
- Dôkaz nukleovej kyseliny *Bordetella pertussis*,
- Izolácia *Bordetella pertussis* z klinickej vzorky.

Klasifikácia prípadu

Možný: Prípado zodpovedajúci klinickej definícii
Pravdepodobný: Prípado zodpovedajúci klinickej definícii a v epidemiologickej súvislosti s potvrdeným prípadom.
Potvrdený: Klinicky zodpovedajúci prípad, ktorý je laboratórne potvrdený.

Poliomyelitída, paralytická

Klinická charakteristika

Klinický obraz zodpovedajúci poliomyelitíde, t.j. náhly nástup chabej parézy jednej alebo viacerých končatín so zníženými alebo chýbajúcimi šľachovými reflexmi postihnutých končatín bez inej zjavnej príčiny a bez straty sensorických alebo kognitívnych funkcií.

Laboratórne kritériá pre diagnózu

- Izolácia poliovírusu z klinickej vzorky,
- Dôkaz nukleovej kyseliny poliovírusu.

Klasifikácia prípadu

Možný: N.A.
Pravdepodobný: Klinicky zodpovedajúci prípad.
Potvrdený: Klinicky zodpovedajúci prípad, laboratórne potvrdený.

Q-horúčka

Klinická charakteristika

Horúčnaté ochorenie sprevádzané stuhlosťou, bolesťami svalov, nepokojom a retrobulbárnymi bolesťami. Pri ťažkých ochoreniach môže vzniknúť akútna hepatitída, pneumónia, meningoencefalitída a potrat. Klinický nález môže zahŕňať zvýšené hladiny pečeňových enzýmov a pozitívny RTG nález.

Laboratórne kritériá pre diagnózu

- Izolácia *Coxiella burnetii* z klinickej vzorky,
- Dôkaz špecifickej protilátkovej odpovede,
- Dôkaz *C. burnetii* v klinickej vzorke detekciou antigénu alebo nukleovej kyseliny.

Pre pravdepodobný prípad: vysoký titer špecifických protilátok v jednej vzorke.

Klasifikácia prípadu

Možný: N.A.
Pravdepodobný: Klinicky zodpovedajúci prípad, ktorý spĺňa laboratórne kritériá pre pravdepodobný prípad alebo je v epidemiologickej súvislosti.
Potvrdený: Prípado, ktorý zodpovedá klinicky a je laboratórne potvrdený alebo je v epidemiologickej súvislosti.

Rabies

Klinický obraz

Besnota je akútna encefalomyelitída, ktorá takmer vždy progreduje do kómy alebo k smrti do 10 dní po objavení sa prvých symptómov.

Laboratórne kritériá pre diagnózu

- Dôkaz vírusových antigénov pomocou priamej fluorescencie v klinickej vzorke (prednostne z mozgu alebo nervov obklopujúcich vlasové folikuly na šiji),
- Dôkaz nukleovej kyseliny vírusu besnoty v klinickej vzorke,
- Izolácia (na tkanivových kultúrach alebo na laboratórnych zvieratách) vírusu besnoty zo slín, likvoru alebo z tkaniva centrálného nervového systému,
- Identifikácia titra vírus neutralizačných protilátok proti vírusu besnoty (kompletná neutralizácia) v sére alebo v likvore neočkovanej osoby.

Klasifikácia prípadu

Možný: Klinicky zodpovedajúci prípad bez laboratórneho potvrdení.
Pravdepodobný: N.A.
Potvrdený: Klinicky zodpovedajúci prípad, ktorý je laboratórne potvrdený.

Rubeola

Klinická charakteristika

Klinický obraz zodpovedajúci rubeole, t.j. náhly nástup generalizovaného makulopapulárneho exantému a artralgia/artritída, lymfadenopátia alebo konjunktivitída.

Laboratórne kritériá pre diagnózu

- Dôkaz IgM protilátok proti vírusu rubeoly u osôb, ktoré neboli v nedávnom čase očkované,
- Dôkaz špecifickej protilátkovej odpovede proti rubeole u osôb, ktoré neboli v nedávnom čase očkované,
- Izolácia vírusu rubeoly u osôb, ktoré neboli v nedávnom čase očkované,
- Dôkaz nukleovej kyseliny vírusu rubeoly v klinickej vzorke.

Klasifikácia prípadu

Možný: Klinicky zodpovedajúci prípad.
Pravdepodobný: Klinicky zodpovedajúci prípad, ktorý má epidemiologickú súvislosť s laboratórne potvrdeným ochorením.
Potvrdený: Klinicky zodpovedajúci prípad, ktorý je laboratórne potvrdený.

Salmonelóza

Klinická charakteristika

Klinický obraz zodpovedajúci salmonelóze, t.j. hnačka, bolesti brucha, nauzea a niekedy zvracanie. Agens môže vyvolať mimočrevné infekcie.

Laboratórne kritériá pre diagnózu

Izolácia baktérie rodu *Salmonella* (nie *S.typhi*, ani *S.paratyphi*) z klinickej vzorky.

Klasifikácia prípadu

Možný: N.A.

Pravdepodobný: Laboratórne potvrdená izolácia bez informácie o klinickom stave alebo prípad s klinickými s príznakmi, ktorý má epidemiologickú súvislosť.

Potvrdený: Klinicky zodpovedajúci prípad, ktorý je laboratórne potvrdený.

Hláseniu podliehajú tiež asymptomatickí nosiči salmonel.

Streptococcus pneumoniae, invazívne ochorenie

Klinická charakteristika

Streptococcus pneumoniae vyvoláva celý rad klinických syndrémov v závislosti od miesta infekcie (napr. akútna otitis media, pneumónia, bakteriémia alebo meningitída).

Laboratórne kritériá pre diagnózu

- Izolácia *S. pneumoniae* z primárne sterilného miesta (napr. krv, likvor alebo menej často kľbová, pleurálna alebo perikardiálna tekutina),
- Dôkaz nukleovej kyseliny *S. pneumoniae* z prirodzene sterilného miesta.

Pre pravdepodobný prípad:

- Dôkaz antigénu *S. pneumoniae* z prirodzene sterilného miesta.

Klasifikácia prípadu

Možný: Klinicky zodpovedajúci prípad laboratórne nepotvrdený alebo s identifikáciou *S. pneumoniae* z nesterilného miesta.

Pravdepodobný: Klinicky zodpovedajúci prípad s dôkazom antigénu.

Potvrdený: Klinicky zodpovedajúci prípad, ktorý je laboratórne potvrdený.

Syfilis

Primárny syfilis

Klinická charakteristika

Štádium infekcie *Treponema pallidum* charakterizované jedným alebo viacerými tvrdými vredmi. Klinický vzhľad vredov sa môže značne líšiť.

Laboratórne kritériá pre diagnózu

- Dôkaz špecifických IgM protilátok pomocou EIA,
- Dôkaz *T. pallidum* v klinickej vzorke pomocou mikroskopického vyšetrenia v tmavom poli, priamou fluorescenciou (DFA-TP) alebo ekvivalentnou metódou.

Pre pravdepodobný prípad:

- Reaktívny sérologický test (netreponémový: Veneral Disease Research Laboratory [VDRL] alebo rýchly plazmový reagín [RPR]; treponémový: absorbný test pomocou fluoresceinom značených protilátok proti treponémam [FTA-ABS] alebo mikrohemaglutinačný test na prítomnosť protilátok proti *T. pallidum* [MHA-TP]).

Klasifikácia prípadu

Možný:	N.A.
Pravdepodobný:	Klinicky zodpovedajúci prípad s jedným alebo viacerými vredmi primárneho syfilisu a akýkoľvek reaktívny sérologický test.
Potvrdený:	Klinicky zodpovedajúci prípad, ktorý je laboratórne potvrdený.

Sekundárny syfilis

Klinická charakteristika

Štádium infekcie vyvolanej *Treponema pallidum* charakterizované lokalizovanými alebo difúznymi mukokutánnymi léziami, často s generalizovanou lymfadenopatiou. Stále môže byť prítomný primárny vred.

Laboratórne kritériá pre diagnózu

- Dôkaz *T. pallidum* v klinickej vzorke pomocou mikroskopického vyšetrenia v tmavom poli, priamou fluorescenciou (DFA-TP) alebo ekvivalentnou metódou.

Pre pravdepodobný prípad:

- Reaktívny sérologický test (netreponémový: Veneral Disease Research Laboratory [VDRL],
- Rýchly plazmový reakčný test [RPR]; treponémový: absorbný test pomocou fluoresceínom značených protilátok proti treponémam [FTA-ABS],
- Mikrohemaglutinačný test na prítomnosť protilátok proti *T. pallidum* [MHA-TP]).

Klasifikácia prípadu

Možný:	N.A.
Pravdepodobný:	Klinicky zodpovedajúci prípad s akýmkoľvek príslušným sérologickým testom.
Potvrdený:	Klinicky zodpovedajúci prípad, ktorý je laboratórne potvrdený.

Latentný syfilis

Klinický obraz

Štádium infekcie spôsobenej *T. pallidum*, pri ktorom pôvodca nákazy pretrváva v organizme infikovanej osoby bez vyvolávania klinických príznakov.

Laboratórne kritériá pre diagnózu

- Dôkaz pozitívnej reakcie pomocou špecifickej EIA, ale negatívny výsledok laboratórneho testu na infekčný syfilis (viď. primárny alebo sekundárny syfilis).

Klasifikácia prípadu

Možný:	N.A.
Pravdepodobný:	Bez klinických príznakov syfilisu a pozitivita vyššie uvedeného laboratórneho testu.
Potvrdený:	N.A.

Tetanus

Klinická charakteristika

Klinický obraz zodpovedajúci tetanu, t.j. náhly nástup svalovej hypertónie a/alebo bolestivé svalové kontrakcie (spravidla žuvacích a šijových svalov) a generalizované svalové spazmy bez inej zjavnej príčiny.

Laboratórne kritériá pre diagnózu

- Dôkaz protilátok proti tetanovému toxoidu u neočkovaných a neliečených osôb,
- Dôkaz špecifickej protilátkovej odpovede proti tetanovému toxoidu.

Klasifikácia prípadu

Možný: N.A.

Pravdepodobný: Klinicky zodpovedajúci prípad.

Potvrdený: Klinicky zodpovedajúci prípad, ktorý je laboratórne potvrdený.

Toxoplazmóza

Klinická charakteristika

Akútne protozoárne ochorenie, ktoré sa prejavuje jednou alebo viacerými z nasledujúcich porúch: lymfadenopatia, encefalitída, chorioretinitída, dysfunkcia centrálnej nervovej sústavy. Môže vzniknúť aj vrodená infekcia s hydrocefalom, mikrocefalom, intracerebrálnymi kalcifikáciami, kŕčmi a cerebrálnou retardáciou.

Laboratórne kritériá pre diagnózu

- Dôkaz špecifickej protilátkovej odpovede proti toxoplazmám,
- Dôkaz infekčného agensu v telesných tkanivách alebo tekutinách alebo jeho izolácia na zvierati alebo v tkanivových kultúrach,
- Dôkaz toxoplazmovej nukleovej kyseliny.

Klasifikácia prípadu

Možný: N.A.

Pravdepodobný: N.A.

Potvrdený: Klinicky zodpovedajúci prípad, ktorý je laboratórne potvrdený.

Trichinelóza

Klinická charakteristika

Ochorenie spôsobené ingesciou lariiev *Trichinella*. Ochorenie má rôzne klinické manifestácie. Medzi bežné príznaky a prejavy u symptomatických osôb patrí eozinofília, horúčka, myalgie a periorbitálny edém.

Laboratórne kritériá pre diagnózu

- Dôkaz lariiev *Trichinella* vo vzorkách svalového tkaniva,
- Dôkaz špecifickej protilátkovej odpovede proti larvám *Trichinella*.

Klasifikácia prípadu

Možný:	N.A.
Pravdepodobný:	Klinicky zodpovedajúci prípad, ktorý je v epidemiologickej súvislosti.
Potvrdený:	Klinicky zodpovedajúci prípad, ktorý je laboratórne potvrdený.

Tuberkulóza

Klinické kritériá

- Rozhodnutie lekára, že klinické a rádiologické prejavy a/alebo symptómy zodpovedajú tuberkulóze a
- Rozhodnutie lekára liečiť pacienta kompletnou protituberkulóznou liečbou.

Laboratórne kritériá

- Kultivačný dôkaz mikroorganizmov komplexu *Mycobacterium tuberculosis* (okrem *M. bovis* BCG) z akejkoľvek klinickej vzorky,
- Mikroskopický dôkaz acidorezistentných tyčínok zo spontánneho alebo indukovaného spúta.

Klasifikácia na základe laboratórných kritérií

Definitívna

Prípad u ktorého je izolovaný mikroorganizmus komplexu *M. tuberculosis* (okrem *M. bovis* BCG) z akejkoľvek klinickej vzorky. Ak kultivácia nie je rutinná, za definitívny prípad sa považuje aj pozitívny mikroskopický nález acidorezistentných tyčínok v spúte.

Iná než definitívna

Prípad, ktorý zodpovedá horeuvedeným klinickým kritériám, ale nespĺňa laboratórne kritériá pre definitívny prípad.

Klasifikácia podľa lokalizácie ochorenia

Plúcna tuberkulóza

Tuberkulóza pľúcneho parenchýmu alebo tracheo-bronchiálneho stromu.

Mimoplúcna tuberkulóza

Tuberkulóza postihujúca akékoľvek iné miesto než pľúca.

Klasifikácia podľa predchádzajúcej protituberkulózneho liečby

Doteraz neliečená tuberkulóza

Ochorenie u osoby, ktorá nebola nikdy v minulosti liečená pre aktívnu tuberkulózu alebo ktorá užívala lieky proti tuberkulóze menej ako jeden mesiac.

Liečená tuberkulóza

Ochorenie u osoby, u ktorej bola v minulosti diagnostikovaná aktívna tuberkulóza a ktorá užívala lieky proti tuberkulóze (okrem preventívnej liečby) minimálne jeden mesiac.

Tularémia

Klinická charakteristika

Klinický obraz zodpovedajúci jednej z foriem tularémie:

- ulceroglandulárna (kožný vred s regionálnou lymfadenopatiou),
- glandulárna (regionálna lymfadenopatia bez vredu),
- okuloglandulárna (konjunktivitída s preaurikulárnou lymfadenopatiou),
- orofaryngeálna (stomatitída alebo faryngitída alebo tonzilitída a cervikálna lymfadenopatia),
- intestinálna (intestinálna bolesť, zvracanie a hnačka),
- pneumonická (primárna pneumónia),
- tyfoidná (febrilné ochorenie bez včasných prejavov a symptómov lokalizácie).

Laboratórne kritériá pre diagnózu

- Izolácia *Francisella tularensis* z klinickej vzorky,
- Dôkaz špecifickej protilátkovej odpovede.

Pre pravdepodobný prípad:

- vysoký titer protilátok v jednej vzorke,
- dôkaz *F. tularensis* v klinickej vzorke fluorescenčnou metódou.

Klasifikácia prípadu

Možný:	N.A.
Pravdepodobný:	Klinicky zodpovedajúci prípad, ktorý spĺňa laboratórne kritériá pre pravdepodobný prípad alebo ktorý má epidemiologickú súvislosť.
Potvrdený:	Klinicky zodpovedajúci prípad, ktorý je laboratórne potvrdený.

Týfus, paratýfus

Klinická charakteristika

Ochorenie vyvolané *Salmonella typhi* alebo *Salmonella paratyphi*, pre ktoré je často charakteristický postupný vznik neskôr neklesajúcej horúčky, bolesť hlavy, neklúd, nechutenstvo, relatívna bradykardia, zápcha alebo hnačka a neproduktívny kašeľ. Mnohé prípady však prebiehajú ako mierne a atypické ochorenia.

Laboratórne kritériá pre diagnózu

- Izolácia *S. typhi* alebo *S. paratyphi* z krvi, stolice alebo z iného klinického materiálu.

Klasifikácia prípadu

Možný:	N.A.
Pravdepodobný:	Izolácia bez klinickej informácie alebo prípad s klinickými príznakmi, ktorý je v epidemiologickej súvislosti.
Potvrdený:	Klinicky zodpovedajúci prípad, ktorý je laboratórne potvrdený.

Varianta Creutzfeldt-Jakobovej choroby (vCJCh)

Klinická charakteristika

I. Anamnéza

- Progresívna neuropsychická porucha,
- Trvanie ochorenia viac ako 6 mesiacov,
- Rutinné vyšetrenie nepoukazuje na inú diagnózu,
- Bez potenciálnej iatrogénnej expozície.

II. Klinické príznaky

- Včasné psychické symptómy,
- Pretrvávajúce bolestivé senzorické symptómy,
- Ataxia,
- Myoklonus alebo chorea alebo dystónia,
- Demencia.

Laboratórne kritériá pre diagnózu

- EEG nevykazuje typický obraz klasickej CJCh (alebo sa EEG vyšetrenie nerobilo),
- Bilaterálne vysoký pulvinárny signál na MRI,
- Charakteristické neuropatologické a imunopatologické nálezy.

Klasifikácia prípadu

Možný: N.A.

Pravdepodobný: Je splnený bod I (anamnéza) a 4/5 bodu II (klinické príznaky) a EEG nevykazuje typický obraz klasickej CJCh (alebo EEG vyšetrenie nebolo vykonané) a pri vyšetrení MRI je bilaterálne vysoký pulvinárny signál. Je splnený bod I (anamnéza) a biopsia krčných mandlí je pozitívna.

Potvrdený: Progresívna neuropsychická porucha a neuropatologické potvrdenie diagnózy vCJCh.

Variola

Klinická charakteristika

Ochorenie s náhlym vznikom horúčky nad 38 °C s naväzujúcim exantémom charakterizovaným vezikulami alebo tuhými pustulami v rovnakom štádiu vývoja bez inej zjavnej príčiny a s prevažne centrifugálnou distribúciou.

Atypické prejavy môžu zahŕňať:

- hemoragické lézie,
- ploché zamatové lézie nejaviace sa ako typické vezikuly ani neprogredujúce do pustúl.

Laboratórne kritériá pre diagnózu

- Izolácia vírusu varioly z klinickej vzorky,
- Identifikácia DNK vírusu varioly v klinickej vzorke metódou PCR s následným sekvencovaním,
- Identifikácia vírusu varioly elektrónovou mikroskopiou (EM).

Klasifikácia prípadu

Možný: Klinicky zodpovedajúci prípad. Prípad, ktorý má atypické príznaky a má epidemiologickú súvislosť s potvrdeným alebo pravdepodobným prípadom.

Pravdepodobný: Klinicky zodpovedajúci prípad buď s identifikáciou Ortopoxvírusu EM, resp. PCR, alebo epidemiologicky súvisiaci s iným pravdepodobným alebo potvrdeným prípadom.

Potvrdený: - pre prvé ochorenie: Klinicky zodpovedajúci prípad laboratórne potvrdený EM a PCR nasledovanou sekvencovaním.
- počas epidémie: Klinicky zodpovedajúci prípad v epidemiologickej súvislosti a tam, kde je to možné, laboratórny dôkaz EM alebo PCR .

Vírusové hemoragické horúčky

Horúčka Ebola/Marburg

Klinická charakteristika

Ochorenie začína náhle horúčkou, hnačkou, ktorá môže byť krvavá, a vracaním. Bežné sú bolesti hlavy, nauzea a bolesti brucha. Môžu nasledovať hemoragické prejavy. U niektorých pacientov sa na trupe môže objaviť makulopapulózny exantém.

Laboratórne kritériá pre diagnózu

- Izolácia vírusu,
- Pozitívna biopsia kože (imunohistochemia),
- Dôkaz nukleovej kyseliny vírusu Ebola/Marburg,
- Pozitívny sérologický nález, ktorý sa môže objaviť až neskôr v priebehu ochorenia.

Klasifikácia prípadu

Možný: N.A.

Pravdepodobný: Klinicky zodpovedajúci prípad, ktorý je v epidemiologickej súvislosti.

Potvrdený: Klinicky zodpovedajúci prípad, ktorý je laboratórne potvrdený.

Horúčka Lassa

Klinická charakteristika

Ochorenie s postupným nástupom, s nevoľnosťou, horúčkou, bolesťami hlavy, bolesťou hrdla, kašľom, nauzeou, vracaním, hnačkami, myalgiou a bolesťami hrudníka. Môžu nasledovať hemoragické prejavy.

Laboratórne kritériá pre diagnózu

- Izolácia vírusu
- Pozitívna biopsia kože (imunohistochemia)
- Dôkaz nukleovej kyseliny Lassa vírusu
- Pozitívny sérologický nález, ktorý sa môže objaviť až neskôr v priebehu ochorenia

Klasifikácia prípadu

Možný: N.A.

Pravdepodobný: Klinicky zodpovedajúci prípad, ktorý je v epidemiologickej súvislosti.

Potvrdený: Klinicky zodpovedajúci prípad, ktorý je laboratórne potvrdený.

Hemoragická horúčka krymská-konžská (HHKK)

Klinická charakteristika

Ochorenie s postupným nástupom, s vysokou horúčkou, zimnicou, myalgiou, nauzeou, nechutenstvom, vracaním, bolesťami hlavy a bolesťami chrbta. Môžu nasledovať hemoragické prejavy.

Laboratórne kritériá pre diagnózu

- Izolácia vírusu,
- Dôkaz nukleovej kyseliny vírusu HHKK,

- Pozitívny sérologický nález, ktorý sa môže objaviť až neskôr v priebehu ochorenia.

Klasifikácia prípadu

Možný: N.A.
 Pravdepodobný: Klinicky zodpovedajúci prípad, ktorý je v epidemiologickej súvislosti.
 Potvrdený: Klinicky zodpovedajúci prípad, ktorý je laboratórne potvrdený.

Vírusové hepatitídy

Klinická charakteristika

U symptomatických prípadov klinický obraz zodpovedajúci hepatitíde, napr. pomalý nástup symptómov a žltacka alebo zvýšené hladiny sérových aminotransferáz.

Hepatitída A

Laboratórne kritériá pre diagnózu

- Pozitívne IgM protilátky proti vírusu hepatitídy A (IgM anti-HAV),
- Dôkaz antigénu HAV v stolici,
- Dôkaz nukleovej kyseliny HAV v sére.

Klasifikácia prípadu

Možný: N.A.
 Pravdepodobný: Prípad, ktorý spĺňa definíciu klinického ochorenia a má epidemiologickú súvislosť.
 Potvrdený: Prípad, ktorý spĺňa definíciu klinického ochorenia a je laboratórne potvrdený.

Hepatitída B, akútna

Laboratórne kritériá pre diagnózu

- Pozitívne IgM protilátky proti jadrovému antigénu hepatitídy B (anti-HBc),
- Dôkaz nukleovej kyseliny HBV v sére.

Klasifikácia prípadu

Možný: N.A.
 Pravdepodobný: Prípad, ktorý je HBsAg pozitívny a ktorého klinický obraz zodpovedá akútnej hepatitíde.
 Potvrdený: Prípad, ktorý je laboratórne potvrdený.

Hepatitída C

Laboratórne kritériá pre diagnózu

- Dôkaz špecifických protilátok proti HCV ,
- Dôkaz nukleovej kyseliny HCV z klinických vzoriek.

Klasifikácia prípadu

Možný: N.A.
 Pravdepodobný: N.A.

Potvrdený: Symptomatický prípad, ktorý je laboratórne potvrdený.

Yersinióza

Klinická charakteristika

Ochorenie rôznej závažnosti charakterizované hnačkami, horúčkou, nauzeou, kŕčmi a tenezmami.

Laboratórne kritériá pre diagnózu

Izolácia *Yersinia enterocolitica* alebo *pseudotuberculosis* z klinickej vzorky.

Klasifikácia prípadu

Možný: N.A.

Pravdepodobný: Klinicky zodpovedajúci prípad, ktorý je v epidemiologickej súvislosti.

Potvrdený: Klinicky zodpovedajúci prípad, ktorý je laboratórne potvrdený.

Žltá zimnica

Klinická charakteristika

Ochorenie charakterizované náhlym nástupom a celkovými príznakmi, po ktorých nasleduje krátka remisia a po nej dochádza k návratu horúčky, k hepatitíde, albuminúrii, a v niektorých prípadoch k zlyhaniu obličiek, šoku a generalizovanej hemoragii.

Laboratórne kritériá pre diagnózu

- Dôkaz špecifickej protilátkovej odpovede proti vírusu žltej zimnice u chorých, ktorí neboli v nedávnom čase očkovaní a u ktorých bola vylúčená skrížená reakcia s inými flavivírusmi,
- Izolácia vírusu,
- Dôkaz antigénu vírusu žltej zimnice,
- Dôkaz nukleovej kyseliny vírusu žltej zimnice.

Klasifikácia prípadu

Možný: N.A.

Pravdepodobný: Klinicky zodpovedajúci prípad v epidemiologickej súvislosti

Potvrdený: Klinicky zodpovedajúci prípad, ktorý je laboratórne potvrdený.